

मराठी भाषांतर

सूचना : (१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत

(२) सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.

(३) उजवीकडील अंक प्रश्नांना गुण दर्शवतात.

प्रश्न १. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाची उत्तर द्या :

(२०)

(अ) ब्राह्मो समाजाने केलेल्या सुधारणा चळवळीचे वर्णन करा.

(ब) अलीगढ चळवळीने कोणत्या सुधारणा केल्या?

(क) भारतीय समाजावर सुधारणा चळवळीचा कोणता परिणाम झाला याची नोंद करा.

प्रश्न २. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाची उत्तर द्या :

(२०)

(अ) भारतातील पाश्चात्य शिक्षणाच्या विकासाचे महत्वाचे टप्पे स्पष्ट करा.

(ब) ब्रिटिश साम्राज्यांतर्गत भारतातील वृत्तपत्रांच्या विकासातील विविध टप्प्यांचा मागोवा घ्या.

(क) भारतातील मोठ्या उद्योगधंद्यांच्या विकासाचा आढावा घ्या.

प्रश्न ३. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाची उत्तर द्या :

(२०)

(अ) भारतीय शेतकऱ्यांवर झालेल्या शेतीच्या व्यापारीकरणाचे परिणाम स्पष्ट करा.

(ब) ब्रिटिश राजवटीत भारतीय संपत्तीच्या आर्थिक निःसारण बदल दादाभाई नौरोजी यांच्या विचारांचे परीक्षण करा.

(क) ब्रिटिश राजवटीत भारतातील उद्योगधंद्यांचे पतन कोणत्या कारणामुळे झाले?

प्रश्न ४. खालीलपैकी कोणत्याही दोन प्रश्नाची उत्तर द्या :

(२०)

(अ) स्त्रीमुक्ती संदर्भात समाज सुधारकांनी केलेल्या प्रयत्नांचा आढावा घ्या.

(ब) भारतातील दलितांच्या समस्यांची थोडक्यात चर्चा करा.

(क) ब्रिटिश राजवटीत शेतकऱ्यांच्या उठावाची कारणे सांगा.

प्रश्न ५. टिपा लिहा (कोणत्याही दोन).

(२०)

(अ) सत्यशोधक समाज

(ब) भारतातील रस्ते आणि रेल्वेचा विकास.

(क) जमीन महसूल कायमद्वारा प्रणाली

(ड) ब्रिटिश राजवटीतील आदिवासी उठाव



Note : (1) All questions are compulsory

(2) All questions carry equal marks.

(3) Figures to the right indicate marks to the sub-questions.

Q. 1. Answer any two of the following :

(20)

- A) Describe the reforms movements undertaken by Brahmo Samaj.
- B) What were the reforms undertaken by the Aligarh Movement?
- C) Enumerate the impact of the reforms movements on the Indian Society .

Q. 2. Answer any two of the following :

(20)

- A) Briefly describe the main stages in the development of western education in India.
- B) Trace the various stages in development of press in India under the British in India.
- C) Write a detailed note on the development of the Transport system in India.

Q. 3. Answer any two of the following :

(20)

- A) Explain the impact of commercialization of agriculture on Indian peasants.
- B) Examine the views of Dadabhai Naoroji on the drain of Indian wealth during the British rule.
- C) Account for the growth of large scale industries in India.

Q. 4. Answer any two of the following :

(20)

- A) Review the efforts of social reformers towards the emancipation of Women.
- B) Briefly discuss the problems of Dalits in India.
- C) State the causes for the peasant's uprisings during British rule.

5. Write short notes on (Any two)

(20)

- A) Satyashodhak Samaj
- B) Development of roads and railways in india.
- C) Permanent settlement of land revenue
- D) Tribal uprisings during British rule